

МАРҲАЛАИ НАВИ ТАЪРИХӢ ДАР МУНОСИБАТИ ЎЗБЕКИСТОН ВА ТОҶИКИСТОН

Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон Шавкат Мирзиёев бинобар даъвати Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон 18-19 апрел дар ин мамлакат ташрифи давлатӣ дошт.

Зимни гуфтугӯҳо, ки дар рӯзи аввали ташриф ба вуқӯъ пайвастанд, бисёр шартномаҳо имзо гардиданд, ки ба манфиати мардумони ҳар ду мамлақати дӯст хидмат менамоянд. Аз он ҷумла, сарони давлатҳо Шартномаҳо дар бораи муносибати ҳампаймонӣ ба имзо расонданд, ки дар алоқаҳои дучониба марҳалаи нави таърихиро таҷассум менамояд.

Рӯзи дувуми ташрифи давлатии Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон Шавкат Мирзиёев дар Тоҷикистон аз мулоқот бо Раиси Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии ин мамлакат Маҳмадтоир Зокирзода шурӯъ гардид.

Дар чараёни суҳбат дараҷаи баландтарини кунунии муносибатҳои шарикӣ стратегӣ ва тифоқии Ўзбекистон Тоҷикистон бо қаноатмандӣ қайд гардид.

Масъалаҳои минбаъд фаълтар кардани мубодилаи байнипарлумонӣ, робитаҳои самарабахш дар сатҳи кумитаҳои соҳавӣ ва шӯроҳои минтақавӣ барои дастгири ва татбиқи лоиҳаи барномаҳои кооператсионӣ ва маданияву инсонпарварӣ баррасӣ шуданд.

Нақши муҳими депутатҳои ду кишвар бобати мувофиқсозии ҳуҷжатҳои қабулшуда ва татбиқсозии назорати парламентӣ барои саривақт татбиқ гардидани муҳидҳои дараҷаи олий таъкид карда шуд.

Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон Шавкат Мирзиёев Сарвазирӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон Қоҳир Расулзодаро қабул кард.

Масъалаҳои вусъати минбаъдаи муносибатҳои шарикӣ стратегӣ ва иттифоқии Ўзбекистон Тоҷикистонӣ муҳокима гардиданд.

Роҳбари давлати мо зикр намуд, ки дирӯз Муҳоҷиди таърихӣ дар бораи муносибатҳои иттифоқӣ ба имзо расид. Аз ин нуқтаи назар муҳимияти аз ҷониби ҳукуматҳои ду мамлақат бегуфтугӯ татбиқ сохтани тамоми шартномаҳо, ки дар сатҳи олий ба имзо расиданд, таъкид гардид.

Зикр шуд, ки барои ин мақсадҳо бояд «харитаи амалиёт»-и муштарак коркард шавад ва воҳӯрии мунтазамӣ сарвазирон ташкил гардад.

Зиёд кардани мубодилаи мол, рушди савдои наздисарҳадӣ ва инфрасохтори тиҷоратӣ, амиксозии кооператсияи саноатӣ дар автомобилсозӣ, энергетика, истеҳсоли электротехника, истиҳдорч, самтҳои бофандагӣ, доруворӣ, кишоварзӣ ба сифати вазиҷаҳои аввалиндараҷа муайян

карда шуданд.

Муҳимияти истифодаи пурраи иқтисодӣ минтақаҳои ду мамлақат, ҳамчунин вусъат додани мубодилаҳои фарҳангиву инсонпарварӣ махсус қайд гардид.

Дар доираи сафари давлатии Президенти Ўзбекистон ба Тоҷикистон маросими кушоиши ботантанаи бинои нави сафоратхонаи мамлақати мо дар шаҳри Душанбе ба вуқӯъ пайваст.

Роҳбарон бинои ҳайати дипломатии Ўзбекистонро бо буридани пилтаи рамзӣ ботантана боз намурад. Сурурҳои миллии ҳар ду кишвар садо доданд.

Шиносшавии сарони давлатҳо бо шароитҳо, ки барои дипломатҳо дар бинои сафоратхона фароҳам оварда шудаанд, баргузур шуд.

Дар сафоратхона барои пурса-

мар ба роҳ мондани кор, ки ба рушди минбаъдаи муносибатҳои бисёрҷанбаи шарикӣ стратегӣ ва тифоқии ду давлат нигаронида шудаанд, шароитҳо муҳайё мебошанд.

Шавкат Мирзиёев ва Эмомалӣ Раҳмон дар Китоби ифтихории меҳмонони сафоратхона орзуву умедҳои худро сабт карданд.

Пас аз он Президенти Ўзбекистон Шавкат Мирзиёев яқҳо бо Президенти Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон аз намоишгоҳи саноатии Ўзбекистон, ки дар Экспомаккази пойтахт ташкил гардида буд, бозид намуд.

Пешвоён бо павилони миллии зери тамғаи «Made in Uzbekistan» шинос гардиданд, ки дар он маҳсулоти омода ва баландтехнологии автомобилсозӣ, электротехника, техникаи кишоварзӣ ва маҳ-

сулоти хӯрокворӣ, инчунин маҳсулоти соҳаҳои химия, нассосӣ, дорусозӣ ва дигари саноатӣ намоиш дода шудааст.

Роҳбарони давлатҳо нуғозирӣ вусъат додани ҳамкориҳои корхонаҳои пешқадам, табодули таҷрибаи тарафайн ва иваз намулдани технологияро таъкид намурад.

Бо ҳамин ташрифи давлатии Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон Шавкат Мирзиёев ба Ҷумҳурии Тоҷикистон ба поён расид. Дар аэропорти байналхалқии Душанбе роҳбари давлатамонро Президент Эмомалӣ Раҳмон гусел кард.

ЎзА.

Сурати Хидмати матбуоти
Президенти Ҷумҳурии
Ўзбекистон.

Акси садо

ДАВРАИ НАВИ МУНОСИБАТҲОИ БАЙНИ ЎЗБЕКИСТОН ВА ТОҶИКИСТОН ОҒОЗ МЕЀБАД

**Халқҳои ўзбеку тоҷик аз қадимулайём
дўстони содиқ ва ҳамсоягони қарин ҳастанд.
Ҳоли ҳозир муносибатҳои тарафайни байни
халқҳои мо, ки ягонагии таъриху тақдир, дин,
ҳамонандии фарҳанг, урфу одат ва анъанаҳои
оҳанор муттаҳид мекунанд, ба дараҷаи нав
бардошта шуданд.**

Муносибатҳои дипломатии байни ду мамлақат 22 октябри соли 1992 устувор карда шуда буданд. Тоҷикистон сафоратхонаи худро дар кишвари мо соли 1995, Ўзбекистон бошад, дар Душанбе соли 1999 боз карданд. Солҳои охир муносибатҳои байни кишварҳои ҳамсоя соҳаҳои савдо, иқтисодиёт, иҷтимоиву фарҳангӣ, нақлиёт, кишоварзӣ босуръат инкишоф меёбанд.

Аз ҷумла, соли 2017 мубодилаи савдои хориҷии байни ду кишвар 237,9 миллион долларро ташкил дод, охири соли 2023-юм бошад, се баробар афзуда, ба 756,8 миллион доллар расид. Дар Ўзбекистон 278 корхона бо иштироки сармояҳои Тоҷикистон, дар Тоҷикистон бошад, 90 корхона бо

иштироки резидентҳои мамлақати мо амал мекунанд. Дар охири соли 2023 дар доираи барномаи сармоявӣ тақрибан 50 миллион доллар ИМА сармояҳои Тоҷикистон азхуд карда шуданд.

Дар ин маврид бояд таъкид намуд, ки дар Ўзбекистон барои нигоҳ доштани худогоҳии миллий, забон, фарҳанг ва анъанаҳои миллии тоҷик тамоми шароитҳо муҳайё карда шудаанд. Дар мамлақати мо аз 10163 мактаб дар 253 ададаш таълим ба забони тоҷикӣ бурда мешавад. Баробари ин 4 рўнома ба забони тоҷикӣ нашр мешаванд, 5 барномаи телевизионӣ ва 30 барномаҳои радиодӣ ба ин забон интишор меёбанд.

Тўли солҳои охир ба шарофати иродаи сиёсӣ ва ташаб-

буси сарони ду мамлақат миқдоси ҳамкориҳои тарафайн рӯз аз рӯз меафзояд.

Сафари давлатии Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон Шавкат Мирзиёев 18-19 апрели соли равон ба Тоҷикистон ва натиҷаҳои дар доираи он ба дастоманда, бобати рушд ва таҳкими минбаъдаи дўстӣ, неҳамсоягӣ, шарикӣ стратегӣ ва муносибатҳои иттифоқии байни Ўзбекистон ва Тоҷикистон аҳамияти бузург доранд.

Аз ҷумла, рўзи аввали сафар дар қароргоҳи Қасри Миллат дар Душанбе мулоқоти сарони ду кишвар дар доираи тағбир ба амал омад. Баъд аз он дар мулоқоти васеъ бо иштироки ҳайатҳои расмӣ як қатор ҳуҷжатҳо, ки ба рушди минбаъдаи ҳамкориҳои васеъмиқдос, истифодаи самарабахши имкониятҳои бузург ва иқтисодӣ ҳанӯз истифодана шудаи ҳар ду мамлақат нигаронида шудаанд, имзо гардиданд.

Аз ҷумла, бобати то 2 миллиард доллар зиёд кардани мубодилаи мол аз ҳисоби иваз

намудани воридот аз кишварҳои сеюм вазиҷа гузошта шуд. Бо ин мақсад бунёди минтақаҳои наздисарҳадӣ савдои озода «Ойбек – Фотеҳобод» ва маркази тиҷоративу логистикӣ «Андархон» тезонида мешаванд. Файр аз ин, ба пайдо кардани нуқтаҳои нави рушди соҳаҳои анъанавӣ ду мамлақат, ҳамчунин ба истифода супурдани лоиҳаҳои муштарак дар соҳаҳои мошинсозӣ, энергетика, электротехника, филизот, маъданҳои кўҳӣ, биоиндустрия, доруворӣ, саноати аграрӣ эътибор дода шуд.

Муҳоҷид дар бораи муносибатҳои тифоқӣ, ки куллан ба манфиати ҳар ду мамлақат бародари мо мусоидат менамояд, ҳуҷҷати муҳимтарин ба шумор меравад. Вай шаҳодат медиҳад, ки кор бобати амиксозии шарикӣ бисёрҷанбаи стратегӣ ва тифоқии байни Ўзбекистон ва Тоҷикистон ба даври нав бардошта ва ҷиҳати бебозгашт пайдо кардааст.

Барои маълумот бояд қайд намуд, ки Ўзбекистон то имрӯз

танҳо бо ду кишвар – Русия ва Қазоқистон муҳоҷид дар бораи муносибатҳои тифоқӣ ва бо 14 мамлақат муносибатҳои шарикӣ стратегиро имзо кардааст.

Умуман ҳар як ҳуҷҷате, ки дар чараёни сафар имзо гардид ва тамоми ташаббусҳо, ки аз ҷониби роҳбарони мамлақатҳо пеш гузошта шуданд, аҳамияти бузург доранд, зеро, пеш аз ҳама, ба баланд бардоштани неқуҳолии ду кишвар, рушди умуман мамлақатҳои минтақа нигаронида шудаанд.

Вазиҷаи аввалиндараҷа дар татбиқ сохтани ҳадафи ҳуҷжатҳо, ки дар доираи сафари таърихӣ ба имзо расиданд, баланд бардоштани мулоқоти самарабахши байни парламентҳои ҳукуматҳо, идораҳои сиёсати хориҷӣ, вазорат ва минтақаҳои мо ба шумор меравад.

Мавлуда АДҲАМЧОНОВА,
депутати Палатаи
қонунгузори Олий
Маҷлис.
ЎзА.

Тайи чанд соли ахир Кумитаи сайёҳии Вазорати экология, ҳифзи муҳити зист ва тағйирёбии иқлими Ҷумҳурии Ҷиҳати Афзоиши Гардиши Сайёҳон аз Тоҷикистон ба Ўзбекистон ва боз ҳам афзун намулдани содироти хадомоти сайёҳӣ беш аз пеш тадбирҳои фаъл меандешад. Муносибатҳои дучониба дар ин самт ба шарофати сафарҳои давлатии президентон ба Ҷумҳурии ҳамдигар ба роҳ монда шуда, дар чараёни он созишномаҳои муҳими ҳамкорӣ ба имзо расидаанд. Дар ин бора дафтари матбуоти Кумитаи сайёҳӣ ба «Овози тоҷик» иттилоъ дод.

ҲАМКОРӢ БА АФЗОИШИ САЙЁҲОН МУСОИДАТ МЕНАМОЯД

Бино ба ин манбаъ тавсеаи ҳамкориҳои мутақобила ҷиҳати ташкили иштироки ҳайатҳо дар ярмаркаҳои сайёҳӣ, баргузориҳои конференсҳо ва дигар чорабиниҳои натиҷаҳои босамар ба бор меоваранд, ки бо ташаббуси харду ҷониб роҳандозӣ мешаванд. Аз ҷумла, ҳамкориҳои тоҷикистонӣ мунтазам дар Намоишгоҳи байналмилалӣ сайёҳии Тошқанд, ки таҳти унвони «Туризм дар Роҳи абрешим» баргузор мешавад, фаълонан иштирок мекунанд ва аз рӯи як қатор лоиҳаҳои соҳаи созишномаҳо ба имзо мерасонанд, ки барои ҳамдигар фоидабар мебошанд.

Тавре ки дафтари матбуоти кумита тазаккур медиҳад, дар доираи кор бо созмонҳои бай-

налмилалӣ ва минтақавӣ дар шакли бисёрҷониба низ ҳамкориҳои зич ба роҳ монда шудааст. Ба таври мушаххас метавон қайд намуд, ки 9-10 июли соли 2019 ҳайати Кумитаи рушди сайёҳии назди Ҳукумати Тоҷикистон дар ҷаласаи Шӯрои сайёҳӣ ва нахустин ярмаркаи сайёҳии кишварҳои узви ИДМ дар Самарқанд Ҷумҳурии Тоҷикистон «Роҳи барқароршавӣ» ширкат варзидаанд, ки бо ташаббуси Ўзбекистон таҳти сарпарастии Созмони ҷаҳонии туризм 1 июни соли 2020 баргузор гардидааст.

(Давомаш дар саҳ.2.)

НУСХАИ НОДИРИ ҚУРЪОНИ КАРИМ БА МАСҶИДИ ЗОМИН СУПУРДА ШУД

Маълум аст, ки дар сарзамини муқаддаси мо тўли асрҳо бисёр сарчашмаҳои таърихӣ, илмӣ ва динӣ маҳфуз мондаанд. Яке аз онҳо дастанвисии нодир бостонӣ бо номи «Қуръони Катта Лангар» дар олами ислом маъруф аст, ки аз мўтабартарин нусхаҳои Қуръони карим маҳсуб мешавад. Саҳифаҳои он дар шаҳри Санкт-Петербурги Русия ва ҳамчунин дар шаҳрҳои Тошканду Бухоро маҳфузанд.

Агар дар бораи таърих ва сарнавишти ин дастанвис дар кишвари мо мухтасар суҳан ронем, бояд гуфт, ки онҳо ба деҳаи Катта Лангари ноҳияи Қашқадарё иртибот доранд. Китоби муқаддас аввал дар масҷиди назди мақбара, ки дар соли 1520 сохта шуда, миёни мардум бо номи «Лангарота зиёратгоҳи» маъруф мешавад, нигоҳ дошта шудааст. Дар замином подшоҳи ақсари саҳифаҳои Қуръонро ба Русия бурдаанд.

Тибқи маълумот, дар солҳои 30-уми қарни гузашта олимони маҳаллӣ пеш аз таъқиқ шудан, варақаҳои боқимондаи дастанвисро ба Абдуллоҳ ном устои оҳангари ин деҳа додаанд. Ин шахси фидокор саҳифаҳои китобро дар ҳолати яке аз ҳамдеҳагонаш — модари Қулфӣ, зани бевфарзанд пинҳон кард, то ки саҳифаҳои китоб ба дасти ҳодимони маҳсуси советӣ наафтад.

Баъдтар саҳифаҳои дастхатҳо дар ҳолати Тўхтабобо Рачабови катталангарӣ муддати тўлони нигоҳ дошта шуданд. Қорамандони ҚБД баъди қўшишҳои зиёд соли 1983 бо таҳдиду зулмҳои гуногун як қисми дастанвисро гирифта мебаранд. Дар солҳои 90-уми маълум шуд, ки дар масҷид 12 саҳифаи «Қуръони Катта Лангар» боқӣ мондааст. Имрўз ин саҳифаҳо дар Тошканд, дар китобхонаи Идораи муслмонони Ўзбекистон нигоҳ дошта мешаванд.

Саҳифаи дигари ин даст-

хат дар Мамнўгоҳи давлатии Бухоро, ду саҳифааш дар Китобхонаи вилоятии Бухоро ба номи Абуалӣ ибни Сино ва саҳифаи дигар дар Пажўишгоҳи шарқшиносии Академияи илмҳои Ўзбекистон маҳфузанд. Ҳамин тариқ, дар мамнў 97 саҳифаи ин дастанвис маҳфуз аст (81 саҳифа дар Пажўишгоҳи дастхатҳои шарқии Академияи илмҳои Русия дар Санкт-Петербург ва 16 саҳифа дар Ўзбекистон).

Ба андешаи ховаршиносии рус Ефим Резван, ки ин китобро мавриди таҳқиқ қарор додааст, таърихи офариниши дастхат ба чоряки охири асри VIII, ки қандаҳи грамматикаи забони арабӣ ташаққул ёфта буд, рост меояд. Ин пажўишгар соли 1998 дар журнали илмӣ байналхалқӣ мақолае дар бораи ин дастанвис нашр мекунад. Даре нагузашта олимони фаронсавӣ Ф. Дерош бо Э. Резван дар тамос шуда, хабар дод, ки саҳифаҳои дигари дастанвис дар Ўзбекистон маҳфузанд. Бо саъю қўшиши Ҳукумати мамлақати мо соли 1999 экспедицияи маҳсуси илмӣ оид ба омўзиши «Қуръони Катта Лангар» ташкил карда мешавад. Азбўённи экспедиция, ки аз олимони ўзбек, рус, франсуз ва дигари хориҷӣ иборатанд, дар рафти тадқиқот муяссар гардиданд, ки як қатор маълумотҳои қўлиб пайдо кунанд. Қисмати дастхате, ки дар Пажўишгоҳи дастхатҳои шарқии Санкт-Петербурги тахти рақами инвентарии Е-20 маҳфуз аст, аз

81 саҳифа иборат буда, матнҳои он дар рўйи пергаменти чармӣ сайқалдида бо хати қўфии ҳиҷозии арабӣ навишта шудаанд. Муқоваи чармӣ дастанвис ба асри XIV тааллуқ дошта, дар миёнаҳои асри XVII таъмир шудааст.

Дар ин саҳифаҳо ояҳои 44 сураи Қуръони карим қўйирифтааст. Бинобар тафовут дар навиштаҷот, ин дастанвисро аз қўниби ду нафар котиб рўбардор карда шудааст. Дар натиҷаи қўстўҷў олимони мўайян намуданд, ки саҳифаҳои Қуръон, ки дар Ўзбекистон ва Русия нигоҳ дошта шудаанд, айнан ба як дастхат тааллуқ доранд. Дар натиҷаи қўстўҷў олимони Русия ва Нидерландия моҳи майи соли 2000 дар Маркази тадқиқоти Изотопи Донишгоҳи Гронинген (Нидерландия) намунаҳои пергаменти дастхати мазкур бо кўмаки техникаи замонавӣ аз таҳлили радиокarbon гузаронда шуд. Бино ба ин санҷишҳо, дақиқан 95,4 фоиз хулоса дода шудааст, ки ин дастхат байни солҳои 775-995 кўчонда шудааст. Олимони ба ин хулоса таъя намуда, қарор мекунад, ки дастхат ба чоряки

охири асри VIII тааллуқ дорад. Шарқшиносии франсуз Ф. Дерош низ ин хулосаро тасдиқ намудааст.

Солҳои охири бо ташаббуси роҳбарии давлат чўн ҳамаи соҳаҳо, дар самти дину маърифат, барқарор намудани таърих, ба халқ расондан ва тарғиб намудани он аҳамияти қўдиди дода мешавад ва дар ин чабҳо қорҳои зиёд иҷро шуда истодаанд. Аз чўмла, дар мамлакат наздик ба 900 масҷид бунёд, тақдид ва таъмир карда шуд. Имкониятҳои барои зиёрати Ҳаҷ ва Умра зиёд гардид, қадамқўйҳои мубораки авлиёҳо ҳаматарафа обод гардид. Марказҳои илмӣ байналхалқии Имом Бухорӣ, Имом Тирмизӣ ва Имом Мотурӯдӣ, инчунин, Маркази тамаддуни ислом дар Ўзбекистон созон дода шуд. Манбаъҳо дар самти дину маърифат нашр мегарданд.

Қўбили зикр аст, ки саҳифаҳои мавқўдаи «Қуръони Катта Лангар» дар шакли як китоб гирдоварӣ шуда, нусхаи факсимелии он дар шаҳри Вена — пойтахти Австрия бо сифати баланди чоп омода карда шудааст.

Бино ба супориши Президенти Чўмурии Ўзбекистон Шавкат Мирзиёев 17 апрел дар ноҳияи Зомини вилояти Чиззах маросими супурдани нусхаи нўбӣи Қуръон ба масҷиди қўмеи «Маърифатли» баргузор гардид.

Дар қорабинӣ доир бар рушди ин соҳа, барқарор ва тарғиб намудани мероси қорамандон, ба авлоди оянда расонда додани он, аҳамияти динӣ, илмӣ ва таърихӣ китоби «Қуръони Катта Лангар» харф заданд.

Нусхаи Қуръони карим ба масҷиди қўмеи «Маърифатли» супурда шуд. Саримом-хатиби вилояти Чиззах М. Чаббаров тўхфаи нўбӣро қабул карда, аз номи шаҳрвандони вилоят ба роҳбарии давлат миннатдорӣ худро ишхор намуд.

Дар қорабинӣи мўшовирони Президенти Ш. Султонов, М. Комилов, ҳўкими вилояти Чиззах Э. Солиев ва дигарон иштироки намуданд.

Ў.А.
Суратгир: Ч. ЁРБЕКОВ (Ў.А.)

ҲАМҚОРӢ БА АФЗОИШИ САӢӢХОН МУСОИДАТ МЕНАМОЯД

(Аввалаш дар сах. 1).

Гўфта мешавад, ки қўниби Тоҷикистон аз соли 2019 ба ин сў бо дастгирии фальолна аз ислоҳоте, ки дар Ўзбекистон гузаронида мешавад, мунтазам сафарҳои амалии намояндагони худро ба кишвари мо ташкил намуда, дар рушди соҳаи сайёҳӣ таҷриба омўхтааст. Дар доираи чўни сафарҳо намояндагони Тоҷикистон бо фальолияти Донишқадаи рушди сайёҳӣ, Донишгоҳи байналмиллиали сайёҳӣ ва мероси фарҳангии Роҳи абрешим, Қорхонаи воҳиди давлатии «Маркази сертификатсияи хидматрасонии сайёҳӣ» ва сохторҳои минтақавӣ шинос шудаанд.

Дар радиои он, барои таблиғи иқтидорӣ бузўргӣ сайёҳии Ўзбекистон қорабинӣҳои васеъмикўс баргузор мешавад. Ба таври мисол, 29-30 март соли 2021 як қатор ширкатҳои сайёҳии вилояти Сурхондарё дар семинари сайёҳие ширкат варзиданд, ки дар шаҳри Турсунзда (Тоҷикистон) ба вўқў пайваст ва ин ширкатҳо як қатор лоиҳаҳоро муаррифӣ намуданд.

Дар қорачўби Пойтахти фарҳангии ИДМ эълон шудани шаҳри Душанбе дар соли 2021 дар Осорхонаи миллии Тоҷикистон қорабинӣи «Шабе дар осорхона» баргузор шуд, ки дар он намояндагони иттиҳодияи «Хўнарманд»-и вилояти Сурхондарё маҳсулотӣ худро ба маърази тамошо гузошанд.

Ҳайати Ўзбекистон имсол дар қашворони таомҳои миллии низ мўшорикат дошанд, ки дар боғи «Боғи Ирам»-и шаҳри Душанбе

баргузор шуд. Онҳо таомҳои миллии ва тарзи пухтани онро намоиш доданд, инчўнин намоишгоҳҳои этнографӣ, аксҳо ва наворҳои видеоиро ташкил намуданд. Хўсузан, таомҳои миллии ошпазҳои вилоятҳои Бухоро, Самарқанд, Фарғона ва шаҳри Тошканд мавриди таваҷҷўи иштирокчиёни зиёди қашнвора қарор гирифт.

Моҳи сентябри соли 2023 дар қашнвораи «Маҳсулоти миллии Осиёи Марказӣ», ки дар қорачўрчиби нишати панҷуми машваратии роҳбарони кишварҳои Осиёи Марказӣ баргузор шудааст, муаррифии имкониятҳои сайёҳии гастронómico дар минтақа ба вўқў пайвастааст.

Ноғўфта намонад, баъди барқарор гардидани робитаҳои ду кишвари ҳамҷавор, ки аз сафари давлатии Президент ба Тоҷикистон дар моҳи март соли 2018 маншаъ гирифтааст, дар соҳаи сайёҳӣ низ қорҳои беназир роҳандозӣ гардиданд. Дар натиҷа, танҳо дар давоми соли 2018 теъдоди шаҳрвандони Тоҷикистон, ки воридаи қаламрави кишвари мо шудаанд, худуди 1 миллиону 100 ҳазор нафарро ташкил намудааст. Интизор меравад, ки дар соли 2024, баъди анҷоми сафари қўнунии давлатии Шавкат Мирзиёев ба Тоҷикистон ва имзои як қатор созишномаҳои мўҳим теъдоди сайёҳоне аз Тоҷикистон ба Ўзбекистон ва аз Ўзбекистон ба Тоҷикистон ташриф меоваранд, ба қарат афзоиш оҳад ёфт. Ин равандро «Харити роҳ» дар бораи ҳамқорӣ дар соҳаи фарҳанг ва сайёҳӣ тавсеа хоҳад бахшид, ки зими сафари давлатии Президент ба Тоҷикистон дар ин рўзҳо имзо гардид.

Мирасрор АҲРОРОВ,
ҳабарнигори
«Овози тоҷик».

ХАБАРҲО

«РЎЗҲОИ МАДАНИЯТИ ЎЗБЕКИСТОН» ДАР ТОҶИКИСТОН

Бо мақсади ба давраи нав баровардани ҳамқорӣҳо дар соҳаҳои маданӣ-гуманитарӣ дар Тоҷикистон «Рўзҳои маданияти Ўзбекистон» баргузор мегарданд.

Як гурўҳ намояндагони маданият ва санъати ўзбек тахти роҳбарии вазири маданияти Ўзбекистон Озодбек Назарбеков дар Душанбе самимона истикбол карда шуд.

Дар доираи барномаи калони фарҳангӣ «Анҷумани эҷодкорони зиёҳои Ўзбекистон ва Тоҷикистон», «Консертӣ дўстӣ» бо иштироки устодони санъати ду мамлақат, «Рўзҳои кинои ўзбек», сафарҳои ҳўнарии театрҳои Ўзбекистон ба Тоҷикистон, консертӣ ансамбли «Мақом»-и ба номи Юнус Рачаби хотирмон сурат гирифтанд.

М. ШОДИЕВ,
муҳбири «Овози тоҷик».

НАВЪИ НАВ БАРОИ ТАҶРИБА

Имрўзҳо кўчою наравед, кишту қори ниҳолшинонӣ ба назар мерасад. Пахтаборони қосонсой низ камари Ҳимматро маҳкам баста, ба кишти ҳосили пахта оғоз намуданд. Онҳо аз ҳар як дақиқаи фасли баҳор самаранок истифода бурда, барои ҳарчи зудтар қоридани тўхми барақа ва парвариши он кўшишу гайрат мекунанд.

Дар ҳоҷагиҳои фермери «Ёшлик Исломхон боғи», ММТП-и «Намуна», «Дўстлик» ва «Айланбулоқ ҳосили», семинар-чамўмади мутахассисони соҳаи ҳоҷагии кишлоқ, роҳбарони ҳоҷагиҳои фермерӣ ва механизаторони ноҳия бахшида ба кишти пахта ва парвариши он баргузор гардид.

Дар семинар ҳўкими ноҳия Дил-

мурод Қодиров иштирок карда, оиди вазиҳои мўҳим, дар муддати кўтоҳи агротехникӣ анҷом додани киштқор ва парвариши ҳўсил суҳан ронд. Мутахассисони соҳа доир ба мувофиқгардони қори пурсамари тўхмипошақҳо, қорқарду тайёрқўнии техника ба кишт ва саривақт анҷом додани киштқори ақибмонда маслиҳату тавсияҳои худро баён карданд.

— Деҳқонони ноҳия имсол дар 3806 гектар замин тўхм қошта, аз он 12 ҳазор тонна ҳўсили пахта гирифтанианд, — меғўяд қўнишини ҳўқими ноҳия Одилқўн Ҳўшимов. — Аз Хитой тўхми нави пахтаро оварда, ба 320 гектар замин шинондем. Аз ин навъ то 50 сентнерӣ ҳўсил гирифтанд мумкин ва ҳамқўнин аз навъи нав барои таҷриба истифода бурдем.

Абдулвоҳид НУРИДДИНОВ,
Вилояти НАМАНГОН.

**«МАРКАЗИ ОМЎЗИШИ
ЗАБОНИ ФИНИЙ» БОЗ
МЕШАВАД**

Аз 12 муассисаи таълими олии Финляндия беш аз 20 нафар устодону донишқўён бо мақсади шиносӣ ва гўстариши ҳамқорӣҳо бо Донишқадаи педагогии Ўзбекистон — Финляндия ба Самарқанд омаданд.

Дар қараёни ташриф ректори донишқадаи Шаҳзода Неъматова бо меҳмон вохўрд. Таъқид гардид, ки дар «Маркази омўзиши забони финий», ки бояд дар ҳамқорӣ ташкил гардад, иштироки профессор-устодон, хўсузан донишқўёни фин мўҳим аст. Дар давоми мулоқот лоиҳаҳои пешбинишуда мўҳокима гардиданд.

— Шаҳри Самарқанд ба ман таассуроти ақиб гузошт, — гуфт профессори Донишгоҳи Хелсинки, роҳбари ҳайат Сирке Макинён. — Бо фальолияти донишқадаи педагогӣ шинос шудем. Бо роҳбарии донишқада оиди масъалаҳои таълими мўбодилаи афкор намудем. Фикр мекунам, ки ин ҳамқорӣҳои соҳаи таълим дар ояндаи наздик самарои худро медиҳанд.

Зоҳир ҲАСАНЗОДА,
ҳабарнигори «Овози тоҷик»
дар вилояти Самарқанд.

Дар мамлақатамон қорӣ гардидани низоми қор бо қавонон имконият медиҳад, ки масъалаҳои қўйдошта ҳар чӣ бештар ҳаллу фасл карда шаванд.

ВОХЎРӢ БО ҚАВОНОНИ ГАЗЛӢ

Дирўз вохўрии қўнишини ҳўқими вилояти Бухоро оиди масъалаҳои ҳоҷагии кишлоқ ва об Амрулло Назаров бо қавонони қамоати шаҳрвандони маҳаллаи «Байналмилал»-и шаҳри Газлӣ ба амал омад. Гуфтан қўиз аст, ки қавонони «тоифаи сурх»-и ин худуд ба шахсонӣ масъул вобаста карда шудаанд.

Дар вохўрӣ ҳўқими шаҳри Газлӣ У. Чўмъаев, қўнишини ҳўқими ноҳия, қорамандони мақомоти ҳифзи ҳўқуқ, роҳбарони қорхонаю ташкилотҳои дахлдор, масъулони маҳаллаҳо ва қавонон иштирок карданд.

Дар қараёни мулоқот шаҳрвандон бобати дастрас намудани кредити имтиёзнок, таъминшавӣ бо қор, таъмири манзил, расондани ёриӣ моддӣ барин масъалаҳо қўмак пурсиданд. Баҳри ҳалли ин муроҷиатҳо бар роҳбарони ташкилоту қорхонаҳо супориш дода шуд.

4 муроҷиат дар қараёни мулоқот ҳал гардид. Баҳри ҳалли 2 масъалаи дигар масъулон ўҳдадор карда шуданд.

Ҳамон рўз роҳбарон ба қўйи қори қавонон рафта, мўшкитили онҳоро аз наздик омўтанд.

Амрулло АВЕЗОВ,
муҳбири «Овози тоҷик» дар вилояти Бухоро.

ТАРБИЯИ БАДАН — БОИСИ СИҲАТИ ТАН

Маълум аст, ки машқҳои мунтазами қисмонӣ ва варзиш барои сиҳати инсон хеле фойдаоваранд. Барои ин шароит ва имкониятҳои фаровонанд. Машқҳои пагоҳирўзро дар роҳҳои пиёдагард, майдонҳои қушоду васеъ низ метавон хуби саривақт ба қор овард.

Хуб шуд, ки солҳои охири дар доираи лоиҳаҳои нав ба нав, қўнони «Нафаси нав» мусобикаҳои масофаи панҷ ҳазор метр ва ё бештар аз он ба таври оммавӣ роҳгаштан ташкил карда мешаванд. Ғайр аз ин дар шаҳрҳои калон, маркази вилоятҳо ва шаҳру ноҳияҳои мусобикаҳои давидан ба масофаҳои гуногўнро созон медиҳанд. Ҳамаи ин қорҳо барои ба тарзи қораманди зист раҳнамун сохтани мардум равона шудаанд.

Ба қорӣ дар шаҳри Чиззах тўли ду рўз давраи ниҳии мусо-

Дар натиҷаи эътибор ба тиҷорати хурд ва инкишоф додани соҳибқорӣ дар Чўмурии Қорқалпокистон дар ноҳияи Амударё низ миқдори соҳибқорони ташаббусқор ва пешқадам торафт меафзоёяд.

Соҳибқор Қўдрат Эшимбетовро, ки дар қамоати шаҳрвандони маҳаллаи «Гўлзор»-и шаҳри Манғити ноҳияи зисту зиндагӣ мекунад, аксар ҳамқўн дуредгари бомаҳорат хуб мешиносанд. Вай бо вўҷуди қавон буданаш аз қўб барои манзилҳои нави истиқоматӣ ашёҳои заруриро бо маҳорати баланд сохта метавонад.

Дар сурат: соқими қамоати шаҳрвандони маҳаллаи «Гўлзор» соҳибқор Қўдрат Эшимбетов дар устохонааш.

Суратгир:
М. ҲАБИБУЛЛОЕВ (Ў.А.)

тошқандӣ аз рўйи ин навъҳои варзиши сабуқ пирўзӣ ба даст оварданд. Дар сабақҳои эстафета мизбонон — қиззахӣён қўлиб омаданд.

Қасимаи Хўроққўловаи қиззахӣ, Зилнўра Одиловаи андиқонӣ, Бунёдбек Қўдамбоеви қоразмӣ бо тўхфаҳои шоимста қадр гардиданд.

Анорбой НАЗАРОВ,
ҳабарнигори
«Овози тоҷик».

Вилояти ЧИЗЗАХ.

«АНАТОМИЯИ ДЕҲА»

Дар Хонаи фотосуратҳои Тошканд дар қорачўби Қашнвораи байналхалқии санъати тасвирӣ ва амалӣ намоиши асарҳои устоди Институти расомӣ ва дизайни ба номи Камолитдин Бехзод Умедқўн Алимов тахти номи «Анатомияи қишлоқ» ташкил карда шуд.

Дар экспозитсия «Шеър бахшида ба момоям», «Шодмонӣ», «Ба роҳи падарам нигоҳ қарда», «Дўст», «Ҳавлӣ», «Баҷаҳои маҳаллаи нав», «Танўр», «Меҳнат қўни, роҳат меёбӣ», «Дар сари танўр» барин асарҳои расом қўйи дошанд, ки бешубаҳа, тамошобин аз онҳо як олам фizio маънавий мегирад.

Ҳ. АБДУНАЗАРОВ.

Мусохибаи мо

ҲАЁТИ ИНСОН АРЗИШ ДОРАД

Мо бо доктори улуми тиб, профессор, дилшиноси машҳур Дилошод Зукирович Зикриёҳочаев дар Тошканд дар арафаи 75-солагии ӯ ҳамсӯҳбат шудем. Санаи муҳимтарини ҳаёти худро вай чун анъана дар Ўзбекистон таҷлил менамояд. Ҷ дар ин чо таваллуд шуд ва ба воя расид, дар Тоҷикистон бошад, ба сифати олимӣ маъруфу ҷарроҳи пурдон шинохта гардид. Алҳол дар Пажӯхишгоҳи илмиву тадқиқоти ба номи Гертсени Маскав кор ва дар ҳамаи шаҳр зиндагӣ мекунад. Ноиб-президенти Иттиҳодияи директорони марказ ва пажӯхишгоҳҳои онкологиву рентгенорадиологияи кишварҳои Иттиҳоди Давлатҳои Мустақил ва Авросиё, узви ҷамъияти онкологиву кишварҳои гуногун ба шумор меравад, алоқаҳои байналхалқиро дар соҳаи тадқиқоти илмӣ ва табобати бемориҳои онкологӣ инкишоф медиҳад. Академики Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ва Ҷамъияти академики ИМА мебошад. Вай зуд-зуд ба Ўзбекистон ҳам омада, ба ҳамкорон маслиҳатҳо медиҳад, бобати мубодилаи таҷриба бо мутахассисони хориҷӣ кумак мерасонад.

– Оё касали аз насл ба насл мегузарад?

– Омилҳои меросӣ дар мавриди баъзе намудҳои беморӣ чой дорад, аз ҷумла саратони гадуи сина, тухмадон, шуш, рӯдаи гафс. Вале имкони пешгирии онҳо низ ҳаст. Барои ин бояд мунтазам аз назорат гузашт, саломатии худро эҳтиёт кард.

Алҳол барои муайян намудани аз насл ба наслгузарии касали дар бисёр кишварҳо тадқиқоти амиқи генетикӣ гузаронида мешавад. Бешубҳа, ин иқдом басо гаронбаҳо мебошад. Бо вучуди ин, бояд дар кишварҳои мо низ чунин тадқиқот бештар шаванд. Тадқиқоти скринингӣ аҳамияти махсус пайдо мекунад. Ҷайр аз ин, тавре ки шумо медонед, дар Ўзбекистон низоми шифокори оилавӣ амал мекунад, ки бояд табиати организми тамоми оиларо омӯзад, эҳтимоли бемории меросиро ошкор кунад, онро назорат ва саривақт ташхис намояд.

– Имкони пешгирӣ кардани беморӣ ҳаст?

– Дар мавриди аз байн бурдани омилҳои хатар, ки аксаран ба он эътибори зарурӣ намерасад, тақрибан 30-50 фоизи бемориҳои онкологиву пешгирӣ кардан имконпазир аст.

Безътиборӣ нисбати саломатии худ сабаби оқибатҳои вазнин шуда метавонад. Ҷе аз он фарбеҳшавӣ аст. Бояд ғизохӯрии сарфарозона ва бозътиборӣ ба роҳ монда шавад. Одамоне, ки вазни зиёдагӣ доранд, зуд-зуд ба бемориҳои вазнин, аз ҷумла диабет қанд, ки омилҳои асосии сар задани хатарҳои бемории онкологӣ мебошад, гирифта мешаванд.

Сониён, машғул нашудан ба тарбияи бадан. Садама. Ҷаҳон. Шаробхӯрӣ ва сигоркашӣ. Саратони шуш низ мувофиқи маълумоти Созмони умумиҷаҳонии ниғаҳдори тандурустӣ паҳншудаанд асосии бемориҳои онкологӣ дар ҳамаи ба шумор меравад. Дар байни ин наъви беморон қисмати зиёдро сигоркашон

ташхил медиҳанд. Бояд гуфт, ки алҳол мувофиқи омори ҷаҳонӣ дар байни сокинони кишварҳои Осиё ин касали аз ҳисоби паҳншавии сигоркашӣ меафзояд.

Вазъи муҳити зист низ ба сар задани ин иллат сабаб мегардад. Собит шуда аст, ки газҳои аз автомобилҳо хориҷшаванда боиси пайдо гардидани варамии пайҳои нафаскашии шуш мешавад. Чунин, бинобар натиҷаи тадқиқот олимони Белгия муқаррар намудаанд, ки сокинони хонаҳои назди ҷорроҳаҳои сермушӣ аз бемории онкологӣ бештар аз азият мекашанд.

Бидуни шубҳа, иқлим низ ба бемории мусоидат менамояд. Чунин, саратони шуш дар байни сокинони Аврупо бештар мушоҳида мегардад. Бошандагон кишварҳои осийёи бошанд, бинобар радиатсияи офтобӣ аксаран ба саратони пусти офтобӣ мешавад.

– Оё саратон воситаҳои давоӣ дорад?

– Алҳол доруворе ҳастанд, ки барои табобати бемориҳои онкологӣ истифода мешавад. Инҳо воситаҳои таргети

мебошанд. Ҷоли ҳозир дар бисёр кишварҳои пешқадам миқдори табобати консервативӣ аз миқдори давои ҷарроҳӣ хеле бештар аст. Дар ин маврид умри бинӣ ва сифати ҳаёти беморон нисбати онҳо, ки ҷарроҳӣ шудаанд, бад нест, баъзан ҳатто бештар аст. Воситаҳои давои зиддиварамии балансидафт ва камзарар истифода мешаванд. Албатта, онҳо хеле қиматанд. Зеро барои коркард, тадқиқ, санҷиши ин дорувор саздо нафар олимони номдор, лаборатория ва пажӯхишгоҳи пешқадамтарини ҷаҳон тайи даҳсолаҳо машғул мегарданд. Ҷамаи ин ба арзиши дорувор таъсир мерасонад. Чун қоида, баъди гузаштани вақт ин воситаҳои давоӣ арзонтар мешавад.

– Дилошод Зукирович, барои ҷаво-

бҳои муфассал ташаккур. Бигӯед, ки шумо ҳамчун шифокори бемории саратон чӣ орзу доред?

– Аз ҳаёти инсон гарантаре чизе нест. Бинобар ҳамаи ҳама, пеш аз ҳама, орзу мекунам, миқдори онҳо, ки аз бемориҳои онкологӣ аз азият мекашанд, хеле кам шавад. Меҳоҳам, ки дар бемористонҳо шифокорони баландиҳтисосу сазовор кор кунанд.

Технологияҳои олий ба пешрафти ташхис ва табобат таъсири бузург расонданд. Вале ҳамзамон онҳо шифокорро аз миҷоз дур карданд. Ҷол он ки беморро зарур аст дарди худ, ғаму ҳасратҳои дилшоро баҳам бинад, ба шифокор бовар кунад. Тавре ки таҷрибаи бисёрсолаи ман нишон медиҳад, маъна ҳамаи мулоқоти бозътимоду самимӣ 50 фоизи муваффақияти табобатро таъмин месозад.

Инсоният дар таърихи худ ба бисёр касалиҳо, аз ҷумла тоун, вабо, сил, сурхак... пируз шудааст. Тули солҳои охир шифокорони саратон бомуваффақият табобат кардани як қатор бемориҳои занонаи онкологиро омӯхтаанд.

Ман бовар дорам, ки мо бар саратон зафар мекунем. Барои ин бояд илмро дастгирӣ кунем ва инкишоф диҳем, дар соҳаи ҳамкорихоро ба роҳ монем, барои бештар намудани ҳаёти одамон, инкишоф додани кумакҳои тиббӣ ва арзонии он тамоми имкониятҳоро истифода бурем.

Ҷафтаи оянда дар Душанбе анҷумани 16-умини онкологҳои ИДМ баргузор мешавад. Дар он ҳам ҷавонон ва ҳам мутахассисони ботачибӣ, олимону омилон, аз ҷумла аз Ўзбекистон ширкат меварзанд. Мо дар бораи мушкилоти ҷиддитарини онкологӣ мулоқот мекунем, умедворам, ки баррасии ин беморӣ моро ба ҳаллу фасли чунин як вазифаи муҳим қадре наздик мекунад.

Сўжбаторо Фирӯза КУБАРЕВА.

– Рушди бемориҳои онкологӣ ин мушкилотест, ки алҳол тамоми инсониятро ниғорон кардааст, – мегӯяд Д. Зикриёҳочаев. – Бинобар маълумоти Созмони умумиҷаҳонии ниғаҳдори тандурустӣ соли 2022-юм дар тамоми ҷаҳон зиёда аз 19 миллион ҳодисаи нави саратон ва 9,7 миллион ғавт аз бемории онкологӣ ба қайд гирифта шудааст.

Омори рӯзфарзун дар ИДМ, аз ҷумла Осийёи Марказӣ, ба фикри ман, бо имконияти ташхиси саривақтӣ, яъне ҳадақа ошкор намудани ин касалии вобаста мебошад.

Ман медонам, ки солҳои охир Ўзбекистон бобати рушди кумакҳои онкологӣ ҷиддан пеш рафт. Барномаҳои махсус татбиқ мегарданд, барои бунёди марказҳои махсус, ҷорӣ намудани усулҳои замонавии баландиҳтисоси ташхис ва табобат, аз ҷумла барномаҳои скринингӣ, бештар намудани дастбӣ ва баландиҳтисоси самарабахшии табобат, таҷрибаи иқтисодии кадрӣ маблағҳои зиёд ҷудо карда мешавад. Бо марказҳои пешқадами ҷаҳонӣ ҳамкорихоро ба роҳ монда шу-

даанд. – Воқеан, тиб хеле зуд тараққӣ мекунад. Вале имрӯз ҳам одамон бемории саратонро ба сифати ҳукми марг қабул мекунад...

– Бешубҳа, ҳанӯз бинобар табобати бемории онкологӣ мушкилоти зиёд мавҷуданд, ки бояд ҳаллу фасл шаванд. Ҷе аз онҳо, ки хеле ҷиддӣ мебошад, ин хабардори камии аҳолии аз омилҳои хатар, табиати бемориҳои онкологӣ, имкониятҳои пешгирӣ, ташхис ва табобати он ба шумор меравад.

– Дилошод Зукирович, вобаста ба ин шумо маълумоти хеле доманпазир кардани оид ба бемории онкологӣ тасдиқ мекунад ё не? Оё касалии саратон илҷонопазир аст?

– Алҳол бисёр намудҳои ин касалиро дар мавриди саривақт ошкор гардидани онҳо метавон бомуваффақият табобат кард. Технологияҳои олийи замонавӣ имкон медиҳанд, ҳатто ҷарроҳатҳои ҳаҷмасон хурдтаринро ҳам ташхис ва муайян намуд. Сипас табобат таъин карда мешавад, ки аз маҷмӯи зиёди ҷорабиниҳо:

табобати ҷарроҳӣ, кимиёӣ, нурафканӣ ва ғайра иборат аст.

Барои табобати дертари беморӣ терапияи муваққатӣ (паллиативӣ) таъин карда мешавад, ки метавонад дар зиёда аз 90 фоизи иллат ҳаёти беморро дарозтар ва сифати онро бештар кунад. Дар бисёр кишварҳо барои нигоҳубини беморони вазнин ҳоспиҳо қушода мешаванд. Дар кишварҳои Осийёи Марказӣ, ба андешаи ман, бинобар хусусияти мардуми мо ин намуди кумак ҳанӯз инкишоф наёфтааст. Бо вучуди душвор будан наздикони бемор нисбати ӯ дар хона, дар шароити оилавӣ ғамхӯрӣ карданро бештар медонанд.

Маро он чиз ба ташвиш меоварад, ки то ҳол бисёр одамон барои шифо ёфтани ба тиббон муроҷиат менамоянд ва онҳо бо як «нӯшоба» аз ғиёҳ тамоми касалиҳоро рафъ месозанд. Дар таҷрибаи бисёрсолаи худ ман боре надидаам, ки ин наъви табобат ба ягон бемор нафъ расонида бошад. Вақти ғаронхоро бехуда исроф нақунед, ба мутахассис муроҷиат намоед!

Ба шарофати эътибори роҳбари давлат ба низоми ниғаҳдори тандурустӣ ва имконияти бунёд кардани миқдори зиёди муассисаҳои хусусии тиббӣ шумораи онҳо дар вилояти Қашқадарё ба 702 адад расид.

Мувофиқи маълумот аз 22 адади соли 2017 то ба 138-то зиёд кардани беморхонаҳои хусусии стационарии вилоят ба қоши ёфтани бори муассисаҳои давлатии тиббӣ мусоидат мекунад. «Ҷавоҳир медал», ки дар шаҳри Қарши ба кор сар кард, аз ҳисоби анқариб 200 миллиард сўм маблағ бунёд гардид ва барои қабули 250 миҷоз пешбинӣ шудааст. Дар ин чо метавонанд 250 мутахассис бо кори доимӣ таъмин шаванд.

Беморхонаи нав бо таҷизот ва асбоби ускунаҳои замонавӣ МРТ, МЭКТ, рентген, лабораторияҳои дорои воситаҳои хориҷӣ муҷаҳҳаз мебошад, ки на фақат дар вилоят, балки дар худуди ҷумҳурӣ низ ҳамоноанди худро надорад. Дар ин чо барои гузарондани зиёда аз 20 ҷарроҳии баландиҳтисосӣ имконият мавҷуд аст. Суратгир: Ч. НОРҚОБИЛОВ (ЎЗА).

Ҷолибони олимпиада

ШОДИЁНА БА ДЕҶА ШОДИЁНА ОВАРД

Ҷамон рӯз саҳни мактаби таҳсилоти умумии рақами 28-уми ноҳияи Сўх намои идона касб менамуд. Омўзгорону донишмўзон ҳамроҳи аъзои кумитаи падару модарони мактаб ва меҳмононе, ки аз шубъаи таълими халқ таширф овардаанд, барои сазовор истиқбол гирифтани яке аз ғолибони олимпиадаи марҳилаи ҷумҳуриявӣ забон ва адабиёти тоҷик Шодиёна гирдиҳам омада буданд. Дар чеҳраи Ҷама шодиву тараб ва хурсандӣ гул мекард. Саҳни мактаб ва атрофу акнофро бӯи хуши гулҳои тару тоза таровати хос мебахшид.

Духтарак посух дод, ки духтари муаллим Бахтиёр Содиков. Вақте пурсидам, ки дар оянда сохиби кадом касб хоҳад шуд, фавран гуфт, ки омўзгор шуданист. Барои ҳамаи шубу рӯз таъйир мебинанд, то ки шомили донишгоҳ шаванд.

Бахти ӯ хандида будааст, ки хоҷа ба супурдани имтиҳонҳои дохилшавӣ намонд. Шодиёна аллакай ба сифати яке аз ғолибони олимпиадаи марҳилаи ҷумҳуриявӣ ба таври автоматик ба факултаи филологияи донишгоҳи дилхоҳаш шуд.

Дарвоқеъ, донишмўзони мактаби таҳсилоти умумии рақами 28-уми ноҳия дар озмуноҳои ноҳиявӣ вилоятӣ мунтазам ширкат мекунанд ва ғолиб мегарданд. Ду сол қабл Фарҳона Мандонова аз ин мактаб дар олимпиадаи вилоятӣ ғолиб баромадааст ва дар марҳилаи ҷумҳуриявӣ он сазовори ҷои ҷорум гаштааст. Фаршатамоҳ Ҷаснонова (синфи 9) ва Зияратхон Қодирҷонова (синфи 10) дар олимпиадаи вилоятӣ ғолиб баромада, сазовори диплом ва 1 миллиону 980 ҳазор сўмӣ подоши пулӣ низ гардидаанд.

Ҷоло дар мактаб 243 нафар фарзандон ба таҳсил фаро гирифта шудаанд. Ба онҳо 31 нафар омўзгорон таълими тарбия медиҳанд, ки 21 нафарасон сохиби маълумоти олий ва 10 нафар сохиби маълумоти олии нупура мебошанд. Омўзгорони тоифаи олий Илҷосҳон Олимов (ҷурғофия), Илҷосҳон Мутиллоев (рнэзиёт), Латиф Нурматов (англисӣ) ва Нилуфар Тешабоева дар байни дигарон таҷрибаи бештар ҳосил намудаанд ва барои дигарон намунаи ибрат мебошанд.

Мирасрор АҲРОРОВ, хабарнигори «Овози тоҷик».

Вилояти ҚАРҶОН.

Толори барҳавои Агентии кор бо ҷавонони вилоят ба конфронси илмӣ-амалӣ тахти унвони «Нақши рўзнамаи «Садои Фаргона» дар ташаккули матбуоти миллий ва ҳаракати ҷадидия» мизбонӣ намуд. Ба конфронс, ки ба 110-солагии рўзнамаи «Садои Фаргона» бахшида шуд, ҳокимияти вилоят ва бахши вилоятии Иттиҳодияи журналистони Ўзбекистон муассисӣ намуданд.

КОНФРОНСИ ИЛМӢ-АМАЛӢ БАРГУЗОР ШУД

Дар конфронс депутатоҳои палатаҳои болоӣ ва поёнии Олий Маҷлис, аҳли адабу фарҳанг, сардабириҳои як қатор нашрияҳои ҷойӣ ва интернетӣ, намоёндогони муассисаҳои таҳсилоти олий ва миёнаи махсус, олимону журналистони маҳаллӣ ширкат варзиданд.

Тавре ки қайд гардид, «Садои Фаргона» рўзнамаи ҷамъияти сиёсӣ, адабӣ ва бадеии ҷадидон буда, аз 3 апрели соли 1914 то 26 майи соли 1915 дар Ҳўқанд ба забони узбекӣ нашр шудааст. Аз 17 июли соли 1914 бо номи «Ферганское эхо» ба забони русӣ низ ҳафтае 3 маротиба ба нашр расидааст.

Дар рўзнама чеҳраҳои маъруфи адабиёт ва публицистикаи он замон – Ҷамъа Хамидзода Ниёзӣ, Абдулҳамид Сулаймонов (Чўлпон), Тўлаған Хоҷамёров (Тавалло), Иброҳим Даврон, Саидҳамд Васил ва дигарон бо шеърҳои мақолаҳои худ ғайрифаъол хамкорӣ кардаанд.

– «Садои Фаргона» нашрияи пешазинқилобиест, ки ғайр аз асарҳои публицистӣ ва адабӣ, инчунин афкори зиёвони маърифатпарвар ва тоҷирони водии Фарғонаро ифода кардааст ва эълонҳои таблиғоти ширкатро ва молу маводи тоҷирони русро дар Ҳўқанд низ ҷой кардааст, – мегӯяд иштирокчиҳои конфронс Бўрибой Амонзода.

«Садои Фаргона» низ ба сазду мушқилоҳи дучор гардидааст ва ҳамагӣ 122 шумора ҷой шуда, баъдан интишоратро мутаваққиф намудааст.

Мирасрор АҲРОРОВ, мухбири «Овози тоҷик».

Вилояти ҚАРҶОН.

Минбари донишҷў

«ДЎСТ ОН БОШАД, КИ...»

Дўст машмор он, ки дар неъмат зананд.

Лофи ёрику бародархондагӣ.

Дўст он бошад, ки гирад

дасти дўст, дар парешонқолиқо дармондагӣ.

Дар ин абёти пандомез Саъдии Шерозӣ таъкид кардааст, ки инсоният набояд дар интиҳоби дўст савҳар кунад. Шоир фарқи дўсти ҳақиқиро аз дўсти ҳасакӣ равшан нишон медиҳад, ин ҳикмати зебо ҳаргиз қимати худро гум намекунад. Дар ҷойи дигар ӯ ба аҳли башар маслиҳат медиҳад, ки дар шинохти дўст хушёр бошанд. Вай гуфтааст:

Дўстон се навбанд, ар бидонӣ,

Забонианду нонанду ҷонӣ!

Ба нонӣ нон бидех,

аз дар биронаш,

Навозиш кун ту ёрони забонӣ.

Валекин ёри ҷониро ба даст ор,

Ба ҷонаш ҷон бидех,

гар метавонӣ!

Аммо дар зиндагӣ на ҳамеша муяссар мешавад, ки кас дўсти ҷони худро пайдо кунад. Аз рўйи нишондодҳои шайх Саъдӣ дар зиндагӣ бояд дўсте ёфт, ки ҳам дар хурсандӣ ва ҳам дар ғаму андўҳ ҳамроҳи шарикӣ кас бошад.

Мо асосан дўстонро дар рўзи мушкили зиндагӣ мешиносем, зеро инсон дар чунин лаҳзаҳо чеҳраи аслии худро нишон медиҳад. Агар вай дўсти ҳақиқӣ бошад, ба фарёдад мерасад, агар забонӣ бошад, пушт гардондаву аз пайи кори худ меравад. Албатта, дар тули зиндагӣ сохиби дўстони зиёде мегардем. Аммо дар байни онҳо дўстони ҷонӣ, ки моро ҳама вақт дастгирӣ намуда, зиндагӣамонро ширину гуворо мекунад, хеле каманд. Чунки кас ба мушқилоҳи зиндагӣ дучор мешавад, аз

дахто дўсташ танҳо як ё ду нафар дар пахлуҷи менамояд бас. Ин хеле аламовар аст. Ба қадри дўст ва дўстии чун оби чашмасорон зулол расидан нишонҳои баланди тарбият ва хиради асил аст. Шоири бузург Мирзо Турсунзода фармудааст:

То тавони дўстонро гум макун,

Дўстони меҳрубонро гум макун.

Дар ҷаҳон бе дўст будан

мушкил аст,

Мушкилосонқунқасорно

гум макун.

Оре, дўст дар зиндагӣ баъд аз падару модар шахси наздиктарини моост.

Дўстони ҷонӣ ғамро аз дилҳо дур карда, моро ҳамеша шод мегардонанд. Аз ин рў, ин гуна дўстонро бояд қадр ва эҳтиёт кард!

Ман ҳам дўстоне дорам, ки онҳоро хеле эҳтиром мекунам. Онҳо ба мисоли ҷароғ ҳастанд, ки роҳи зиндагӣи маро равшан мекунанд. Вақте ки мактаби миёнаро хатм кардаму ба остони донишгоҳ қадам гузоштам, касеро наменишохтаам. Дар ҷараёни дарсҳо бо ҳамсолон сўхбатҳо ораста шинос шудем. Ҷаҳин тарик ба баъзе онҳо меҳру муҳаббати ман зиёд шуд. Ҷе аз онҳо Азиза Раҷабова аст, ки ғолибани дилӣ маро бо сўхтани ширину гуворо ва хулқ атвори хубаш ба монанди шамси тобон равшан кард. Ҷоло мо дўстони ҷонӣ ҳастем. Меҳоҳам, ки дўстамон ҷовидонӣ бошад. Тавре ки шоири бузург Абушақри Балхӣ мегӯяд:

Ҷама чиз пири пазирад бидон,

Магар дўстӣ, к-он бимонад ҷавон!

Зулбиби ИСКАНДАРОВА, донишҷўии соли 2-юми бахши тоҷикии Донишгоҳи давлатии Тирмизӣ.

